

L^AD_ES and L^AT_EX – II

Theo A. Jurriens

Kapteyn Astronomical Institute
P.O. Box 800
9700 AV Groningen
The Netherlands

taj@rugr86.rug.nl

Abstract

In dit artikel wordt mijn ervaring als L^AT_EX-docent, vraagbaak voor secretaresses beschreven. Er zijn twee bronnen van problemen: organisatie en T_EX-techniek.

1 Inleiding

Sinds een aantal jaren ben ik L^AT_EX vraagbaak voor het secretariaat van de Afdeling Sterrenkunde van de Rijksuniversiteit Groningen. Ook de astronomen, veelal geen dame's, behoren tot mijn 'klantenkring'. In deze bijdrage wil ik mij richten op het gebruik van L^AT_EX door secretaresses. Het is niet alleen gebaseerd op de ervaringen in Groningen en met de dames aldaar maar ook ervaring opgedaan tijdens diverse cursussen L^AT_EX in Nederland en ver daar buiten (zie Appendix voor overzicht). Het artikel [1] geeft een overzicht van L^AT_EX gebruik in Groningen.

De problemen inzake introductie en gebruik L^AT_EX zijn twee-ledig: enerzijds zijn ze van organisatorische aard, anderzijds van technische en ook L^AT_EX/T_EXnische aard. Beide worden in deze bijdrage belicht.

2 Organisatie

In deze bijdrage beschouwen we de opdrachtgever van de secretaresse ¹ als de klant, de secretaresse als de winkelier. Het L^AT_EX/T_EX-gedrag van de klant dwingt de winkelier tot het leren van L^AT_EX: de klant krijgt ook steeds meer L^AT_EX klanten: de grote uitgevers zien T_EX en zeker L^AT_EX tot **de standaard** voor de komende jaren. In de meeste gevallen leert de winkelier L^AT_EX: de praktijk leert immers dat 95% van de klanten dan ook wel tevreden zijn. Maar ja de 5% ontevreden klanten kunnen het leven van de winkelier **zuur** maken. De winkelier moet altijd klant vriendelijk zijn, immers klant is koning. Daarnaast is de winkel altijd open en moet er uit 'voorraad' geleverd worden. Dat betekent in de praktijk dat de secretaresse nauwelijks tijd krijgt om L^AT_EX te leren, laat staan om er rustig mee te oefenen.

Mijn cursussen geef ik dan ook zelden op de werk-

plek, wat uiteraard zijn nadelen heeft. Tenzij ik de garantie krijg van de 'klant' dat hij de winkelier enige dagen met rust laat. Genoemde cursus duurt minimaal twee dagen. Daarnaast waarschuw ik de klant dat hij of zij de winkelier leert om met haar nieuwe produkt om te gaan. Auteurs kunnen niet verwachten van een beginnend L^AT_EX typiste dat zij het gelijk voor 100% beheerst. Dat doet de klant ja ook niet, zeker in het begin kan het voorkomen dat de klant meer van het produkt weet dan de winkelier. Ook houd ik altijd een pleidooi dat de winkelier beter beloond wordt. Goed T_EX of L^AT_EX vereist meer inzicht en vaardigheden van de winkelier dan zijn WP-collega.

Als de winkelier moderniseert van zijn WP-winkel naar zijn L^AT_EX-winkel heeft dan enkele nadelen. Een L^AT_EX-starter is veel beter, laatst genoemde is niet gehandicapt door WP-kennis. De bediening van de WP-winkel is veel vriendelijker voor de winkelier: immers de magische F3 toets geeft alle informatie over de winkel. En veel winkeliers zijn opgeleid tot WP-handelaar. Zover mij bekend zijn er op erkende secretaresse opleidingen nog geen cursussen geavanceerd document opmaak. Kortom in veel gevallen moet de winkelier zijn T_EX of L^AT_EX adhoc leren. Maar gelukkig is er nog een vertegenwoordiger die af en toe de winkelier kan trainen. Maar ja als er problemen zijn, is hij niet altijd binnen handbereik. En de klant is er toch niet om de winkelier te helpen?

'Gouden regels' voor L^AT_EX introductie op secretariatsniveau:

1. geef de ruimte om L^AT_EX te leren,
2. geef de ruimte om L^AT_EX te oefenen, dus geen morgen af klussen in het begin,
3. iedere secretaresse een L^AT_EX boek,

¹de auteur is er zich van bewust dat ook mannen uiterst bekwaam als secretaris fungeren, dit artikel is ook zeker niet vrouw-onvriendelijk bedoeld.

4. een printer, om de mooie resultaten af te drukken, binnen handbereik,
5. overleg met de secretaresse voor het inleveren van het te typen manuscript,
6. vertrouw op de L^AT_EX ervaring van de secretaresses en wees een plezierige ‘klant’,
7. gebruik L^AT_EX ook voor het simpele werk: het niet-formule werk. Op deze manier wordt de ‘winkelier’ gedwongen één standaard te hanteren,
8. zorg voor de juiste beloning.

3 T_EX-techniek

Eerder is genoemd dat WP een gebruikersvriendelijke tekstverwerker is. Voor secretaresses, vers van de opleiding is het de standaard. Voor een efficiënt T_EX of L^AT_EX gebruik is een intelligente, gebruikersvriendelijke editor gewenst: een menu gestuurde emacs, een emacs á la Beebe of een speciale optie in WP: ‘save as TeX’. Overigens de nieuwe versie van K-Talk (de WP naar T_EX conversie) schijnt goed² te werken. Sommige secretaresse’s gebruiken WP als editor, werkt goed maar het gevaar bestaat dat de files per ongeluk niet als ASCII bewaard worden. In *TUGboat* is eerder bericht over WP als intelligente L^AT_EX-editor. Een ander ‘gevaar’ is dat als WP aanwezig is dat het gebruikt wordt voor het simpele werk.

Op een gegeven moment ontstaat de behoefte om zelf definities of eigen styles files te maken: pure T_EX kennis is dan nodig maar niet altijd aanwezig. Bestaande style files zijn onleesbaar en bovendien is het L^AT_EX boek voor dit doel onbegrijpelijk. Het is een veel gehoorde klacht: in het boek van Lamport kun je niets vinden. Het wordt versterkt door onvoldoende kennis van de Engelse T_EX-terminen.

Het maken van serie-brieven (mailing) is voor een secretaresse niet voor de handliggend. Een lokale T_EX-specialist is nodig. Evenzo geldt dit voor het updatate

houden van de software. Een secretaresse kan veelal niet verantwoordelijk worden gesteld voor systeem-onderhoud.

De eerder genoemde ‘Gouden regels’ kunnen we als volgt aanvullen:

1. zorg voor goede apparatuur en onderhoud van software,
2. een goede editor,
3. een lokale T_EX of L^AT_EX vraagbaak.

Naast deze regels, tips is er nog een taak voor de diverse T_EX User Groups. Maak een internationale dictionary van T_EX, L^AT_EX termen. Een goed boek, in de eigen taal, is er nog niet voor deze doelgroep³. Adresbeheer à la BIB_TE_X, serie brieven. Een problemen rubriek van en voor deze doelgroep in de nationale T_EX organen! In de volgende MAPS de eerste aflevering: *problemen met dames*.

References

- [1] Theo Jurriens, L^AD_ES and L^AT_EX, MAPS 91.2, 102–104.
- [2] Theo Jurriens, *T_EXniques in Siberia*, MAPS 91.2, 87–90.

L^AT_EX-cursus ervaring:

- Secretariaat Sterrenkunde, Lab. voor Ruimte-onderzoek Groningen,
- Wiskunde en Informatica, Rijksuniversiteit Groningen,
- Vakgroep Econometrie, Rijksuniversiteit Groningen,
- Kernfysisch Versneller Instituut, KVI Groningen,
- Vakgroep Econometrie, Katholieke Universiteit Brabant,
- Vakgroep Natuurkunde, Universiteit van Amsterdam,
- Rekencentrum en Universiteit Novosibirsk.

²niet zelf getest

³een reeds lange gekoesterde wens van me.